

VEIKIMAS ĮSIKLAUSANT Į BALSUS

Prasmingo besimokančiųjų ir šeimų dalyvavimo priimant sprendimus švietimo srityje sistema

TIKRA PAŽANGA KURIANT ĮTRAUKIOJO UGDYMO SISTEMAS GALI ĮVYKTI TIK TADA, KAI...

PRIPAŽINSIME

KLAUSYSIMĖS

SUPRASIME

VEIKSIME
PAGAL

... VISŲ BALSUS

Besimokantieji ir šeimos retai daro įtaką švietimo sprendimams, kurie tiesiogiai veikia jų gyvenimą, net jei jiems suteikiamos galimybės pasidalyti savo nuomone savo klasėse ir bendruomenėse.

Projekte „Veikimas įsiklausant į balsus“ („Voices into Action“ – VIA) nagrinėjami būdai, kaip sukurti labiau dalyvaujantį požiūrį į švietimo sprendimų priėmimą, daugiausia dėmesio skiriant besimokantiems ir šeimoms.

Jame siūloma VIA prasmingo dalyvavimo įtraukiojo ugdymo sistema – atspindinti priemonė, kurioje išdėstomi praktiniai ir etiniai aspektai prieš dalyvavimą, jo metu ir po jo.

Kas yra „balsai“?

Besimokančiųjų ir jų šeimų vertybių, įsitikinimų, požiūrių ir perspektyvų komunikacija.

Kas yra „prasmingas dalyvavimas“?

Besimokančiųjų ir šeimos balsų pripažinimas ir įtrauktis kaip lygios ir neatskiriamos diskusijų visais sistemos lygmenimis dalies. Tai apima aktyvaus dalyvavimo ir bendros galios užtikrinimą inicijuojant idėjas ir darant įtaką sprendimams.

VIA prasmingo dalyvavimo įtraukiamame ugdyme sistema

VIA sistema paremta Lauros Lundy (2007) sukurtu vaikų dalyvavimo modeliu.¹ Joje ugdymo kontekste taikomos keturios modelio koncepcijos – „Erdvė“, „Balsai“, „Auditorija“ ir „Įtaka“ bei, atsižvelgiant į pagrindinius etinius aspektus, kontekstas išplečiamas, kad apimtų šeimas, o ne tik vaikus ir jaunimą.

Politikos formuotojai, mokyklų vadovai, mokytojai ir kitos švietimo srities suinteresuotosios šalys gali naudoti VIA sistemą:

Priimdami sprendimus – kad atsižvelgtų į visų balsus, ypač marginalizuotų arba pažeidžiamų dėl atskirties asmenų ar grupių

Tobulinti visų suinteresuotųjų šalių gebėjimus (žinias, supratimą ir įgūdžius) išklausti ir dalytis savo mintimis

Visuose etapuose įtvirtinti ir laikytis etiško požiūrio (t. y. saugumo, prieinamumo, nepažeidžiamumo, nešališkumo ir skaidrumo)

Palaikyti, vertinti ir toliau gerinti įvairių suinteresuotųjų šalių dalyvavimą įvairiose sistemose ir kontekstuose

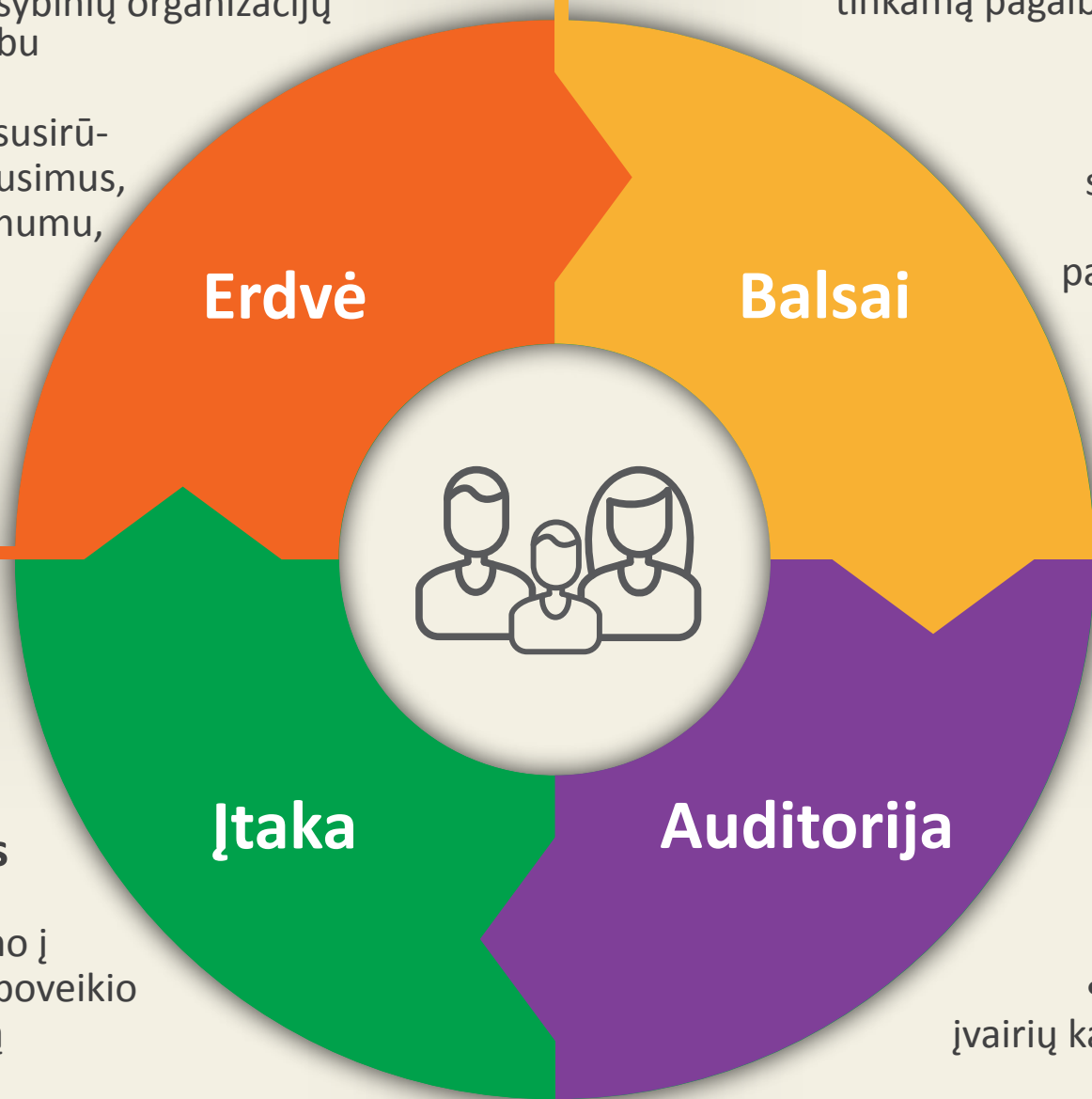
VIA sistema

Kurkite saugias ir įtraukias galimybes balsams formuoti ir reikšti

- Kaip galėdami labiau sumažinkite atrankos šališkumą, užtikrindami marginalizuotų grupių įtrauktį
- Naudokitės technologijomis, įvairių kartų požiūriais ir nevyriausybinių organizacijų bendruomeniniu darbu
- Atkreipkite dėmesį į susirūpinimą keliančius klausimus, susijusius su prieinamumu, pritarimu / sutikimu, saugumu, teise pareikšti nuomonę ir teise į informaciją

Sudarykite palankesnes sąlygas laisvai reikšti savo nuomonę pasirinktoje aplinkoje

- Aptarkite asmeniui ar grupei prasmingas, aktualias ir naudingas temas
- Teikite prieinamą parengiamąją medžiagą ir tinkamą pagalbą, kad sustiprintumėte galimybes dalyvauti
- Atkreipkite dėmesį į susirūpinimą keliančius dalykus, susijusius su pažeidžiamumu, asmens duomenimis ir teise į suaugusiųjų rekomendacijas

Reaguokite į balsus

- Užtikrinkite reagavimo į balsus ir numatomo poveikio aiškumą ir skaidrumą
- Pateikite visiems dalyviams tinkamą grįžtamąjį ryšį ir įtraukite juos į vertinimo procesus
- Atkreipkite dėmesį į galimą klaidingą balsų interpretavimą ir nenumatytas pasekmes

Atsakingai klausykitės balsų

- Skatinkite ir vertinkite įvairių kartų indėlį ir požiūrius iš įvairių perspektyvų
- Gaukite reikiamos pagalbos ir priemonių išreikštos nuomonės suprasti ir interpretuoti
- Atkreipkite dėmesį į galios disbalansą ir nesąmoningą šališkumą

Prisijunkite prie VIA žiniatinklio srities, kad sužinotumėte daugiau apie projektą, sistemą ir VIA internetinį įrankių rinkinį, interaktyvų išteklių, kuriame pateikiama informacija ir praktikos pavyzdžiai:

www.european-agency.org/activities/VIA

© European Agency for Special Needs and Inclusive Education 2022

¹ Lundy, L., 2007. "Voice" is not enough: conceptualising Article 12 of the United Nations Convention on the Rights of the Child' *British Educational Research Journal*, 33 (6), 927–942. www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/01411920701657033